

סח פאר העולא

וְהַרְמְבִּים בְּפֶרֶק אֶשֶׁם.
ה טוֹר וְרַבְנוּ יִרְחֵם.
ט גִּטָּן אֶשֶׁם. י אֶשֶׁם
וּכְלֻשָׁא בִּתְרָא וְרַבְבִּים
אֶשֶׁם פֶּרֶק א וְיִין. כ גִּטָּן
אֶשֶׁם.

משנה ברורה

אָמַנְתָּ ה', מִכַּל מְקוֹם לֹא יֵצֵא מִכֻּלֵּי יִשְׂרָאֵל עַל יְדֵי זֶה בֵּית דָּחִיָּה כְּאִסּוֹ. וְעַתָּה כִּמְנָן אֲכֻרֵהֶם שֶׁתַּעֲלֶה דָּחִין לְהַקֵּל כִּזֶּה אֲפִלוֹ אִם כִּבְעֵצָה הוּא שׁוֹמֵר אֶת הַתּוֹרָה רַק שֶׁתִּבְנֶהנָת תַּפְלִין הוּא מִתְעַצֵּל, דְּהֵלָּא עַל כֵּל פְּנִים אֵינוֹ בִּקְשִׁירָה, וְכֵן שָׁכַן אִם הוּא מוֹמֵר לְכָל הַתּוֹרָה כְּלָה, אִם לֹא שֶׁמִּתְמַת פֶּתֶר לֹא יִתְּרֶנּוּהוּ הוּא יִפֶּה אֶת לִקְטֵי אֶת הַתּוֹרָה אֲפִלוֹ כִּבְעֵצָה. עַתָּה כִּבְאוּרֵהֶם הֶגְרָא שֶׁמִּסְכִּים גַּם בֵּן לְהַמְנִן אֲכֻרֵהֶם. עוֹד כִּתֵּב הַמְנִן אֲכֻרֵהֶם כְּשֶׁם הַדְרָכִי מִשָּׁה, דָּחִין הַכֹּסֶפֶר תּוֹרָה מִמּוֹד וְגַר תִּשְׁכַּח וְהִנֵּה שֶׁקֵּבֵל עָלָיו שֶׁכֵּעַ מֵצוּת כִּי נִתַּן פְּסוּלִים לְכַתֵּב, כִּמוֹ שֶׁכִּתֵּב כִּינּוּרָה דִּיעָה סִימָן רֶפֶא, אֲחֵלִי תִּכְתֹּבֵנִי מִזְוֹתָיו אֵין לְחַשׁ, וְכֵן תִּתְּרֶנּוּהִים הַסְכִּימוֹ דָּגֵר תּוֹרָה פְּסוּל לְכַתִּיבֵת כְּסִימָן, דָּתָא אֵינוֹ בִּקְשִׁירָה, וְעַתָּה כִּבְאוּרֵהֶם לְכַתֵּב: (יב) אֲפִיקוּרוֹס. וְעַתָּה כְּסִימָן לְכַתֵּב: (יג) יִשְׂרָאֵל. עַם אֲנֻכְרִיתִי, וְכֵדִלְקֶמֶן כִּסְמִין שֶׁלֹּד סִיעִין כֹּא, עַתָּה שֶׁם, דִּתְמַלּוֹ כְּשִׁנּוּתֵי, לְשֶׁם עֲבֻדָּת גְּלִילִים הוּא כוֹתֵב: (יד) וְיֵשׁ אֲמֻרִים יִגְזֹר. דָּחִין דְּרָךְ אֲפִיקוּרוֹס (טו) לְחִנּוּת תַּפְלִין, וְכוּדָא יִתְּבוֹ לְמַמֵּר לְיִשְׂרָאֵל וְאֲפִשְׁרֵר שְׁלֹא כְּתִיב לְשֶׁם עֲבֻדָּת גְּלִילִים. וְדַעַת הַמַּחֲבֵר לְפִסֵּק כִּדְעָה רֶאשׁוֹנָה לֵב כְּתִיב כְּשִׁנּוּתָא, וְכֵן דַּעַת הַשִּׁי' וְהַפְּרָשָׁה וְהֶגְרָא כְּבִאוּרֵי: (טז) יִגְזֹר. מִסְכָּה, שִׁמָּא הוּא כְּתִיב, אֲבָל אֵין לְשִׁרְיָה מִסְכָּה, דְּהֵלָּא כְּתִיב לֹא תַעֲשֶׂוּן בֵּן לַה' אֱלֹהֵיכֶם: א' (יז) כְּשִׁרִים. דִּתְּמַלּוֹ עוֹבְדֵי גְלִילִים (יח) אֵין כְּקִיאִין לְכַתֵּב וְכוּדָא יִשְׂרָאֵל כְּתִיב, וְכַפֵּרֵת מִקְוֹמוֹתֵינוּ שֶׁיִּדְוֶע שָׁאִין אֵינִים יִתְרִים יוֹדְעִין לְכַתֵּב, אֲפִלוֹ כִּסְפֵּר תּוֹרָה שֶׁנִּמְצָא בְּיָדֵן מִסְכָּה הַשִּׁי' וְכִיּוּרָה דִּיעָה כִּסְמִין רֶפֶא עִיעִין עוֹן ה' דְּלִלֵי עֲלָמָה כְּשִׁרָה דִּתְּמַלּוֹ דִּתְּמַלּוֹ יִתְרִים כִּזֶּה כוּדָא אֲתָה: (יט) יוֹתֵר רַבִּי. אֲבָל כִּמְעַט יוֹתֵר מִשְׁכּוֹן וְהִנֵּה עַל כִּי (ס) חֲצִי דִיעֵר כִּתְּפִילִין, וְחֲצִי עָרֵן וְחֲצִי כִסְפֵּר וְתוֹרָה תִּכְיִבִין לְקִנּוּת מִקָּה, וְאֲחֵר דִּסְפֵּר תּוֹרָה שֶׁנִּמְצָא בְּיָד אֵינוֹ יִתְרֵי יֵשׁ אֲמֻרִים יִגְזֹר וְכִיּוּרָה דִּיעָה סִימָן רֶפֶא, אֵין עַל פִּי בֵּן תִּכְיִבִין לְקִנּוּת מִקָּה וְאֲפִלוֹ כִּמְעַט יוֹתֵר, וְכֵדִי לִגְזֹן כְּסִימָן שֶׁלֹּא יִכָּאֵר הַעוֹבְדֵי גְלִילִים לְזוֹלָתָא בְּהֶם. וְכַפֵּרֵת דִּתְּמַלּוֹ דִּתְּמַלּוֹ יִתְרִים כִּזֶּה כוּדָא אֲתָה: (יז) יוֹתֵר רַבִּי. אֲבָל כִּמְעַט יוֹתֵר מִשְׁכּוֹן וְהִנֵּה עַל כִּי לִגְזֹן, אֲבָל כִּבְכִּתְּבוֹ אֲפִיקוּרוֹס שֶׁתַּעֲבִין שֶׁרֶפָה אֵין צִירֵךְ לִקֵּת מִהֶם:

וְיָרֵךְ לִי שֶׁהַחֶבֶד הַזֶּה יִשְׁכַּח מִן הַתּוֹרָה הַזֶּה כִּכְלָל אִישׁ וְחֶבֶד בְּמִצְוַת
לֵל כֵּל כִּסְיָם כִּשְׁבָּרָה אַחֵר כִּי הִצְטָא שֶׁשֶׁל לֹא שָׁמַר הַדְּרִיךְ הַזֶּה לְהַחֲלוֹת
עוֹד, דְּלִעֲדָנָה תִּפְסֹרֵת סֵפֶר תּוֹרָה עַל יְדֵי גִשְׁמִי וְהוּא הָרִיץ כֵּל אֱלוֹ הַפְּסוּלִים, יֵשׁ
לִּי לְהֵלֵךְ בְּתַפְסִירֵי סֵפֶר תּוֹרָה עַל יְדֵי גִשְׁמִי בְּכַתֵּם הַסֵּפֶר, וְדוֹרְכֵנּוּ אֶם אֲפָסִי
יִדְרֹעַ הַמְקוֹמוֹת וְאִפְשָׁר לֹא לְתַסְמֵךְ הָיוּ בְּכַתְמָהּ גִּמְרוּ, אֲבָל בְּלֹא אֵינִי
יָד וְנִצְרָף לְהַחֲרִי תַּפְסִירֹת אִפְסָלוּ בְּדוֹרְכֵנּוּ. וּבְמִקּוֹם שֶׁהִמְנִיחָה שְׁנוֹתָיו לְנִשְׁכֵּם
שְׁנוֹתָהּ וְהִתְרַחֲוָה גַּם בְּחִצּוֹעַ יַעֲשֶׂה הַסּוּפֵר מִקְדָּם, וְאַחֵר כֵּן יִתֵּן לְנִשְׁכֵּם
לְעֻנְיָן גַּם תּוֹשָׁב, הַסִּימָנוֹת הַפּוֹר מְגִידֵי לְחֵם שֶׁיִּסְמִי וְתַפְסִירֵי הַשֶּׁקֶל לְעוֹר הַתּוֹרָה
וְעַכְשָׁיו בְּמִכְשָׁרֵי גַם תּוֹשָׁב דָּקֵב לְעִי כִּי בְּכַתְמָה תּוֹרָה מֵאִסּוּר נִבְלָה, וְאִם כֵּן הִלָּא
שׁוֹמֵר עַל הַקְּשִׁינָה, וְתִרְעָ, דָּאִשׁ אִם אִשָּׁה וְעַבְדִּי יִקְבְּלוּ עָלֶיהָ מִצְוַת פְּסִילִי יִהְיוּ
כִּי סִימָן לָהּ, וְהֵי אֵינוֹ, דָּךְ לֹא יִרְק מִתְמַת מִקְרָא בְּכַתְמָה שֶׁחֹשְׁבִישֵׁין לְהַפְסִיקָא, וְגַם
לְכִיחָה, דָּאִין מוֹחִין בָּהֶן, וְכִמְוָה שֶׁבְּתַפְסִירֵי לְעֻנְיָן בְּכַתְמָה בְּיָדֵהּ כִּשֵּׁם הַעֲרִישׁ, וְגַם
זוֹת צִיצִית לְאֻנְשֵׁי, וְהֵי אֵינוֹ, דָּאִם כֵּן דָּקֵב לִי וְהֵי רַבְנָה וְהֵי כִּי אֲנִי אֲנִי הַחֲלוֹת
מִשְׁמֵר בָּהֶן תְּכַלְמָה לְעִדְיָן דְּלִמָּא דָּאִתִּי, וְלִכְר כֵּן זֶה, אִין גִּרְוִת לְחֻצָּאִין, עֵין
אֵינוֹ גִּרְוִת מִנֹּר תּוֹשָׁב הָרִיץ קָבֵל עָלֶיהָ לְהַמְצוֹת, וְאִם כֵּן לִפִּי זֶה יִהְיֶה קִשּׁוֹר
אֵינוֹ גִּרְוִת מִתּוֹחִין לְעֻנְיָן בְּמִצְוַת וְכִיתָה, וְסָמָא דְּנִסְמָא בִּכְמוֹת כִּי דָמָר שֶׁ
הוּא הָאֲדָרֵק לְעֻבְדוֹת בְּכִרְבִּים, וְכֵן אִיתָא בְּכִיתִי יוֹסֵף בִּשְׁמֵר רִשְׁי וּבְכִשְׁמֵר
גִּשְׁי מִה עֵיב, אִפְסִירוֹס יִהְיִי שְׁאֵינוֹ מֵאִמִּין לְדָבָר וְיֹאֵל, שֶׁזֶה אֵינוֹ מִפְּרִישׁ
לְשֹׁדֶר, וְלִעֲדָנָה אֵינוֹ, סוּפֵר כֹּה גִרָא לִי פִּשְׁטֵן דְּרִיבֵּר לִגְלוּ פְּרִישִׁיתִי, וְשָׁמָּה
וְהֵי בְּרִין תְּכַלְמָה, כֵּן אֵינוֹ מֵאִמִּין בְּדָבָר תּוֹלֵל, אִם תִּשְׁמַר אֶל הַלְכִּישׁ לִשְׁל
כֵּן שְׁהוּא אֵל כְּתָב אֵלָּא אִינוֹ אֲדוֹתֹת בְּחִפְשִׁיתִי אֱלוֹ פְּנִינָה כֵּן בְּהִירְעוּתֹת שֶׁ
לִי לְהִבִּי רָאִה לְהַחֲרִי, דְּהִלָּא לְעֻנְיָ וְכִיתָה גַּם כֵּן מְדִרִישׁ, מִי שְׁהוּא כִּכְלָל בֹּר
לְהַתְחִיל קִסְבֵּר, וְאִפְסָלוּ הִכִּי פֶסֶק בְּיָדֵהּ דָּעָה סִימָן כֵּן סִפֵּר כֵּן דְּצִדּוֹרִי וְהוֹסִפִּי
מִצְוָה לֹא אִף לֹא תִכְתִּבֵּם קוֹרֵי כֵּן וְכִיתָה מִקְרָא מֵאִמִּינִים בְּמִצְוַת וְכִיתָה,
וְסוּדֵרִים עַל גִּבּוֹ וְרֹאשׁ לֹאֵל הָיָה בִּן פְּסוּרִן דְּחֵם תּוֹכֹת שְׁמִצְעוֹ מֵאֵד בְּכַלְמָת
לְדוֹת, דְּהִלָּא יִרְעָ דָּאִם שְׁבָב תִּפְרָא וְאֲבָל אִסּוּרֵא אִף בְּרִכָּה אֲחֵר, וְהֵי
לְעֻלָּם תְּחַלֵּל שְׁבֵת בְּפִרְהָנָא גַּם, וְאִם כֵּן דִּינִם כִּמְוָה שְׁמִיטִי הַשֶּׁף שֶׁסֵּל לְעֻנְיָ
וְאִם מִתְמַת כְּסִרְרָא בִּן בְּאֻתְמִיתִי הַשֶּׁם, צִרְף עֵינִי לְמַעֲשֶׂה: * אִין אֵין לְעֻנְיָ
סִפְסִילִין מִתְמַת עֲצֵמָם, וְהוּא פִּשְׁטֵן לְדָעָה וְהוּא שְׁמָא אֵינוֹ הוּא פִּסְלִי

ד (יז) בית יוסף: ז (יח) מגן אברהם: ז (יט) עץ בתוספות שם דבור המתחיל מעלין, ולכך סתם השלחן צודק: (כ) עלת תמיד: